

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice
w latach 2009-2013”

Bobolice, grudzień 2008

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
Czynniki ryzyka chorób układu krążenia.....	3
Zespół opracowujący Program	6
Dokumenty i inne źródła wykorzystane do opracowania programu	6
Podstawy prawne powstania Programu.....	7
Powiązanie z dokumentami strategicznymi.....	8
 II. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PROGRAMU.....	10
1. Program 400 miast-wyniki badań.....	10
2. Ogólne informacje o gminie	11
Polożenie i powierzchnia	11
Warunki klimatyczne.....	12
Sytuacja demograficzna	13
Edukacja i oświata	14
Infrastruktura sportowo - rekreacyjna	15
Sytuacja bytowa mieszkańców	18
Bezrobocie.....	18
System instytucjonalny w zakresie promocji zdrowia.....	19
Analiza SWOT.....	19
 III. CELE PROGRAMU I SPOSOBY ICH OSIĄGNIĘCIA.....	211
1. Cele główne, szczegółowe i zadania Programu.....	211
2. Sposoby osiągnięcia zakładanych celów.....	23
 IV. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU	25
 V. REALIZATORZY I PARTNERZY W PROGRAMIE.....	27
 VI. ZASADY, TERMINY I PRZEBIEG EWALUACJI PROGRAMU	27
Zasady i przebieg ewaluacji procesu.....	27
Zasady i terminy ewaluacji programu.....	28
Upowszechnianie wyników przeprowadzonego Programu	29
 VII. ZAŁĄCZNIKI	30
 VIII. SPIS TABEL	42

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

I. WSTĘP

Choroby układu krążenia są jednym z głównych problemów zdrowotnych w Polsce. Odpowiadają za przedwczesne zgony, trwałe inwalidztwa oraz stanowią duże obciążenie ekonomiczne społeczeństwa.

Na rozwój chorób układu krążenia mają wpływ czynniki środowiskowe związane z nieprawidłowym trybem życia, są to przede wszystkim niska aktywność fizyczna, błędy żywieniowe, palenie tytoniu, stres.

Wzorce te powtarzane przez dłuższy okres czasu mogą prowadzić do zaburzeń biochemicznych i fizjologicznych u człowieka, m.in. do dyslipidemii, otyłości, cukrzycy, nadciśnienia tętniczego krwi. Te niewłaściwe zachowania oraz wywołane przez nie zaburzenia biochemiczne określane są jako czynniki ryzyka.

Czynniki ryzyka chorób układu krążenia

Światowa Organizacja Zdrowia uznała następujące czynniki ryzyka jako najistotniejsze w przypadku chorób układu krążenia:

- nieracjonalne odżywianie,
- niska aktywność ruchowa,
- nadwaga i otyłość,
- nadciśnienie tętnicze krwi (wartość RR > 140/90 mmHg),
- zaburzenia gospodarki lipidowej (podwyższone stężenie we krwi cholesterolu całkowitego, LDL-cholesterolu, triglicerydów i niskie stężenie HDL-cholesterolu),
- palenie tytoniu,
- upośledzona tolerancja glukozy,
- nadmierny stres,
- wiek,
- płeć męska,

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

- obciążenia genetyczne.

Oddziałując na czynniki ryzyka można uzyskać obniżenie zachorowalności i umieralności z powodu chorób układu krążenia:

- redukcja masy ciała zmniejsza ryzyko ogólne pacjenta w przebiegu chorób serca i naczyń, obniża stężenie glukozy i lipidów w surowicy krwi.
- obniżenie stężenia cholesterolu, zwłaszcza LDL-cholesterolu zmniejsza o 1% umieralność na chorobę wieńcową, o 2% powoduje zatrzymanie progresji, a nawet regresję miażdżycy tętnic wieńcowych,
- zaprzestanie palenia sprawia, że ryzyko zawału serca po ok. 10 latach niepalenia jest takie, jak u osoby nigdy niepalącej,
- obniżenie średniego ciśnienia rozkurczowego o 5-6 mmHg powoduje zmniejszenie umieralności ogólnej o 7%, umieralności z powodu udaru mózgu o 14%, a z powodu choroby wieńcowej o 9%,
- obniżenie izolowanego ciśnienia skurczowego powoduje zmniejszenie ryzyka udaru mózgu o 28-30%, a zawału mięśnia sercowego o 20-23%.

Analizując sytuację epidemiologiczną kraju w zakresie częstości występowania chorób układu krążenia nasuwa się pilna potrzeba podjęcia działań zapobiegawczych u osób zdrowych i/lub z ryzykiem rozwoju chorób układu krążenia. Dlatego więc działaniami profilaktycznymi objęte powinny być dzieci i młodzież - ta część społeczeństwa polskiego, która jest najbardziej podatna na procesy wychowawcze. Istotnym elementem profilaktyki jest również objęcie prewencją osób z rozpoznanymi chorobami układu krążenia.

Podstawą do rozpoczęcia pracy nad stworzeniem „Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”- zwanym w dalszej części Programem- jest potrzeba kontynuacji Polskiego Projektu 400 Miast- jednego z największych w Polsce programów profilaktyki chorób sercowo-naczyniowych. Projekt finansowany był ze środków Ministerstwa Zdrowia w ramach Narodowego Programu Profilaktyki Chorób Sercowo-naczyniowych POLKARD 2006-2008. Podstawowe działania, które zostały objęte programem to: badania dzieci w wieku 11 lat we wszystkich szkołach na terenie gminy, badania ich rodziców

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

oraz dziadków, zajęcia edukacyjne dla chorych, badania i zajęcia edukacyjne dla kobiet w ciąży narażonych na bierne i czynne palenie tytoniu, budowa infrastruktury dla ochrony zdrowia. Gmina Bobolice przystąpiła do udziału w Projekcie 400 miast. Realizacja Projektu na terenie gminy Bobolice przypadła w miesiącach kwiecień –lipiec. Projekt 400 Miast na terenie gminy Bobolice był akcją jednorazową, a badania wykonane podczas jego trwania z pewnością dadzą wymierne efekty, jednak nie pozwolą one uzyskać pełnego obrazu sytuacji.

W celu wyciągnięcia wniosków i przeprowadzenia rozeznania oraz oceny efektów tego typu działań należy cyklicznie je powtarzać przez okres kilku lat. Wówczas mamy podstawy do oceny celowości podjętych zadań.

Podjęcie „Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013” jest gwarancją na to, że uzyskane dotąd wyniki badań, przeprowadzone szkolenia i porady w ramach Programu 400 Miast nie będą potraktowane jako nieistotny epizod. Program realizowany będzie pod hasłem „*Twoje zdrowie w Twoich rękach*” i skierowany zostanie do wszystkich dzieci w wieku 7 i 11 lat oraz ich rodziców i/lub opiekunów. Natomiast grupą docelową, do której będzie kierowany przekaz związany z profilaktyką zachorowalności obejmował będzie wszystkich mieszkańców miasta i gminy Bobolice.

Program zawierał będzie zarówno badania jak i plan edukacji stanowiącej istotny element procesu wychowawczego, który swoje początki ma już w rodzinie. To rodzina oraz najbliższe otoczenie są pierwszymi modelami dziecka. Stopniowo rozszerza się zakres społecznych kontaktów dziecka i pojawiają się nowe modele, których moc oddziaływania jest zróżnicowana, często są to oddziaływania niespójne, a nawet sprzeczne. Dlatego więc tym bardziej zasadne jest objęcie programem profilaktycznym zawierającym edukację dzieci, gdyż w okresie tym kształtują się zachowania zdrowotne sprzyjające zdrowiu. To okres dzieciństwa decyduje w dużej mierze o zachowaniach zdrowotnych i stylu życia ludzi dorosłych.

Głównym zadaniem Programu jest wyrobienie w ludziach młodych poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie, pomoc w kształtowaniu prozdrowotnych stylów życia tj: racjonalne odżywianie, aktywność fizyczna. Takie przedsięwzięcia mogą przynieść powodzenie w przypadku zaangażowania w proces edukacji rodziców, będących znaczącymi modelami dla swoich dzieci. To oni często decydują o sposobie żywienia dziecka, spędzania wolnego czasu i

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

trybie ich życia. Istotnym elementem programu jest uświadomienie rodzicom i/lub opiekunom ich wpływu na dalsze drowie, funkcjonowanie oraz przyszłość dziecka.

Do udziału w Programie zaproszone zostaną dzieci i ich rodzice lub opiekunowie przez system indywidualnych zaproszeń.

Zespół opracowujący Program

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Bobolicach

1. Barbara Mirosławska- inspektor ds. ewidencji i promocji gospodarczej
2. Agnieszka Siewiera- podinspektor ds. kultury i współpracy

Pracownicy Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bobolicach

1. Pani Elżbieta Dygas- pielęgniarka
2. Pani Anna Małyszek- pielęgniarka
3. Pani Wioleta Sochaj- pielęgniarka
4. Pani Iwona Bednarz- pielęgniarka

Dokumenty i inne źródła wykorzystane do opracowania programu

„Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013” został opracowany na podstawie dostępnych informacji, istniejących dokumentów i opracowań o charakterze diagnostycznym i strategicznym oraz na podstawie zebranych danych statystycznych. Dokumenty i źródła informacji wykorzystane w Programie:

- Ø Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice na lata 2005-2013,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego dla miasta i gminy Bobolice na lata 2005-2013,
- Ø Gminna Strategia Integracji i Polityki Społecznej na lata 2005-2013 w Mieście i Gminie Bobolice
- Ø Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Bobolice,

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

- Ø Raport o stanie Gminy Bobolice,
- Ø Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015
- Ø Strategia Rozwoju Zdrowia w Polsce na lata 2007 – 2013
- Ø Światowa Deklaracja Zdrowia
- Ø Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego - www.stat.gov.pl.

Podstawy prawne powstania Programu

Zadania w zakresie promocji i ochrony zdrowia dla samorządu gminy wynikają z wielu przepisów prawnych, które umożliwiają szereg zaplanowanych działań w tym zakresie.

Aktem najwyższego rzędu dającym podstawy dla funkcjonowania systemu prawnego ochrony zdrowia jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483), która stanowi, że każdy obywatel ma prawo do ochrony zdrowia, a władze publiczne zapewniają równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Warunki i zakres udzielania tych świadczeń określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 166, poz. 1172- ze zm.).

Realizacja zadań w zakresie promocji i ochrony zdrowia należy do obowiązków jednostek samorządu terytorialnego. Kwestie te regulują następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U.01.142.1591) wskazuje na promocję i ochronę zdrowia jako jedno z zadań publicznych wykonywanych przez gminę.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) nakłada na gminy, powiaty i województwa obowiązek opracowywania i realizacji oraz oceny efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

Powiązanie z dokumentami strategicznymi

Zdrowie w dokumentach programowych Wspólnoty Europejskiej jest postrzegane jako klucz do wzrostu ekonomicznego oraz trwałego rozwoju. Art. 152 § 1 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że wysoki poziom ochrony ludzkiego zdrowia powinien być zapewniony przy definiowaniu oraz wdrażaniu wszystkich wspólnotowych polityk.

Rozwój strategii Wspólnoty na rzecz zdrowia jest w chwili obecnej ukierunkowany przede wszystkim na:

- zwiększenie zdolności szybkiego reagowania w sposób skoordynowany na zagrożenia zdrowotne.
 - rozwój obszaru zdrowia publicznego m.in. poprzez poprawę informacji i wiedzy.
 - promocję zdrowia i zapobieganie chorobom poprzez oddziaływanie na czynniki determinujące zdrowie w ramach polityki we wszystkich obszarach i działaniach Wspólnoty.
- Strategia odnosi się również do rezolucji Światowej Organizacji Zdrowia „Zdrowie dla Wszystkich” oraz wynikającej z niej Światowej Deklaracji Zdrowia: „Zdrowie dla Wszystkich w XXI wieku”.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013” opiera się w szczególności na następujących dokumentach:

- Strategii Rozwoju Zdrowia w Polsce na lata 2007 – 2013

CEL STRATEGICZNY 2: Poprawa efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia

cel operacyjny 2.2: redukcja niedoborów informacyjnych w zakresie kształtowania polityki zdrowotnej

CEL STRATEGICZNY 3: Dostosowanie opieki zdrowotnej do dynamiki długookresowych trendów demograficznych

cel operacyjny 3.2: Poprawa zdrowia dzieci i młodzieży

CEL STRATEGICZNY 4: Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa polskiego w stopniu zmniejszającym dystans istniejący pomiędzy Polską i średnim poziomem stanu zdrowia w Unii Europejskiej

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

cel operacyjny 4.3: Zmniejszenie zapadalności i umieralności na przewlekłe choroby niezakaźne

- Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015

CEL STRATEGICZNY: Podniesienie jakości życia w regionie

Cel pośredni: Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań ochrony zdrowia i bezpieczeństwa zdrowotnego

cel operacyjny: Stworzenie systemu rozwoju promocji zdrowia i profilaktyki

Cel pośredni: Kreowanie zdrowego stylu życia

cel operacyjny: Upowszechnienie aktywności fizycznej, rekreacji rodzinnej i zdrowego trybu życia

- Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice na lata 2003-2013

CEL STRATEGICZNY: Zwiększenie poziomu świadczenia usług społecznych

Program 3.2: Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo

Projekt:3.2.1: Prowadzenie zdrowotnych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych

- Plan Rozwoju Lokalnego dla Miasta i Gminy Bobolice na lata 2005-2013

CEL STRATEGICZNY III: Rozwój usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców

Cel Operacyjny: strefa społeczna: Dalsze tworzenie odpowiedniej bazy infrastruktury społecznej oraz kształtowanie odpowiednich nawyków i postaw mieszkańców poprzez skuteczne wdrażanie kompleksowego programu poprawy stanu zdrowia mieszkańców oraz rozwój profilaktyki „Nasze zdrowie w naszych rękach”

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

II. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PROGRAMU

1. Program 400 miast-wyniki badań

Realizacja Projektu na terenie gminy Bobolice przypadła w miesiącach kwiecień –lipiec 2008. Projekt 400 Miast był akcją jednorazową.

Tabela 1: wyniki badań dzieci klas V

gmina	Badania dzieci										
	Liczba wszystkich dzieci	Liczba przebadanych dzieci		Liczba dzieci z niedowagą		Liczba dzieci z nadwagą		Liczba dzieci z otyłością		Liczba dzieci z podwyższonym ciśnieniem tętniczym	
Barwice	113	115	101,8%	11	9,6%	9	7,8%	4	3,5%	5	4,3%
Biały Bór	76	62	81,6%	24	38,7%	1	1,6%	0	0,0%	1	1,6%
Bobolice	132	127	96,2%	5	3,9%	15	11,8%	6	4,7%	53	41,7%
Karolino	142	120	84,5%	12	10,0%	5	4,2%	5	4,2%	36	30,0%
Polanów	123	106	86,2%	4	3,8%	7	6,6%	5	4,7%	14	13,2%

źródło: statystyka firmy DGA PBS Medical NZOZ Sopot

Tabela 2: wyniki badań rodziców

gmina	Badania rodziców											edukacja		
	Liczba przebadanych		Liczba z podwyższonym ciśnieniem tętniczym		Liczba w skierowanych na drugi pomiar glukozy		Liczba przebadanych w laboratorium		Liczba wykonanych badań laboratoryjnych	Liczba rodziców skierowanych na zajęcia edukacyjne		przeudkowania	stosunek do skierowanych	stosunek do przebadanych
Barwice	300	130,4%	142	47,3%	32	10,7%	300	100,0%	900	18	6,0%	18	100,0%	6,0%
Biały Bór	13	10,5%	0	0,0%	0	0,0%	13	100,0%	39	0	0,0%	0	0	0
Bobolice	98	38,6%	43	43,9%	14	14,3%	98	100,0%	302	25	25,5%	23	92,0%	23,5%
Karolino	102	42,5%	48	47,1%	2	2,0%	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0
Polanów	54	25,5%	24	44,4%	4	7,4%	0	0,0%	0	6	11,1%	4	66,7%	7,4%

źródło: statystyka firmy DGA PBS Medical NZOZ Sopot

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

Z przedstawionych powyżej wyników badań można zaobserwować, że ilość dzieci z nadwagą w gminie Bobolice wyraźnie jest większa niż w gminach sąsiednich. Ilość dzieci z otyłością kształtuje się na podobnych poziomach. Natomiast ilość dzieci z podwyższonym ciśnieniem tętniczym jest najwyższa w gminie Bobolice.

Wyniki badań nie są miarodajne, gdyż dopiero systematyczny monitoring prowadzony w kolejnych latach umożliwi przedstawienie prawdziwego obrazu sytuacji zdrowotnej dzieci i ich rodzin. Niemniej jednak powyższe dane są danymi wyjściowymi dla potrzeb zasadności realizacji Programu.

2. Ogólne informacje o gminie

Położenie i powierzchnia

Gmina Bobolice położona jest we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w południowo-wschodniej części powiatu koszalińskiego. Leży na pograniczu czterech mezoregionów, dlatego łączy w sobie charakterystyczne cechy dla Pojezierza Drawskiego, Pojezierza Bytowskiego, Wysoczyzny Polanowskiej i Doliny Gwdy. Pod względem geograficznym niemal cały teren Gminy znajduje się w jednostce fizyczno-geograficznej – Pojezierze Bytowskie. Tylko niewielkie obszary, położone na północ od Pradoliny Pomorskiej i południe od Porostu, zaliczone zostały do jednostek Wysoczyzny Polanowskiej i Równiny Charzykowskiej.

Gmina Bobolice położona jest między dwoma znaczącymi ośrodkami administracyjno – gospodarczymi: Koszalinem i Szczecinkiem.

Administracyjnie Gmina należy do powiatu ziemskiego koszalińskiego; graniczy z następującymi gminami:

- § od południa – z gminami: Grzmiąca, Szczecinek i Biały Bór (powiat szczecinecki),
- § od zachodu – z gminą Tychowo (powiat białogardzki),

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

- § od północnego-wschodu – z gminą Polanów (powiat ziemski koszaliński),
- § od północy – z gminami: Manowo i Świeszyno (powiat ziemski koszaliński).

Przez Gminę przebiega południkowo droga krajowa nr 11 Kołobrzeg – Koszalin – Bobolice –Szczecinek - Poznań oraz droga krajowa nr 25 Bobolice - Biały Bór - Człuchów z odgałęzieniami do Bydgoszczy i Warszawy. W Bobolicach krzyżują się także drogi wojewódzkie i krajowe regionalne. Charakterystyczną cechą sieci drogowej jest promienisty układ dróg z centrum w Bobolicach.

Gminę Bobolice tworzy miasto Bobolice oraz 19 sołectw (w tym: 67 miejscowości zamieszkałych i 47 niezamieszkałych). Siedzibą organów władz samorządowych jest miasto Bobolice.

Pod względem powierzchni gmina Bobolice zalicza się do największych gmin wśród innych gmin województwa zachodniopomorskiego (7 miejsce na 114 gmin). Obejmuje obszar 367,7 km², co stanowi 22% ogólnej powierzchni powiatu koszalińskiego.

W gminie znajdują się 3 rezerваты położone na wschód od Bobolic: leśny "Buczyna" oraz wodno-florystyczne „Jezioro Szare” i „Jezioro Piekiełko”. Częściowo gmina Bobolice należy do obszaru Natura 2000.

Przez miasto i północną część gminy przepływa rzeka Chociel o długości 23 km., wpadająca do Radwi, dopływu Parsęty.

Warunki klimatyczne

Duże zróżnicowanie wysokościowe terenu w obrębie gminy Bobolice (około 150 m), występowanie krańcowo różnych form geomorfologicznych (pradolina, strefa najwyższych wzniesień morenowych), różnorodność litologiczna, duże powierzchnie leśne oraz zróżnicowana odległość od morza powodują zmienność klimatyczną poszczególnych stref terenowych. Najistotniejszą cechą klimatu gminy jest to, iż w miarę oddalania się od morza i w kierunku wschodnim wzrasta kontynentalizacja klimatu kosztem zaniku cech morskich. Teren gminy znajduje się częściowo w krainie klimatycznej „Pas północy Pojezierza Pomorskiego” (dotyczy

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

niższej północnej i zachodniej części gminy) i częściowo w krainie Pojezierze Miasteczko – Bytomskie (pozostały obszar).

Na terenie gminy dominują wiatry z kierunku południowo – zachodniego, zachodniego i południowego.

Sytuacja demograficzna

Według stanu na dzień 30.09.2008 r. miasto i gmina Bobolice liczyły 9 896 mieszkańców (dane z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Bobolicach). Gęstość zaludnienia wynosi 26,91 osób/km².

Tabela 3: Liczba ludności miasta i gminy Bobolice – stan w dniu 30.09.2008.

jm	miasto	gmina	razem
osób	4420	5476	9896

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Bobolicach

Tabela 4: Liczba ludności miasta i gminy Bobolice z podziałem na płeć – stan w dniu 22.10.2008r.

j.m	mężczyźni	kobiety	razem
osób	4 973	4 916	9 889

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Bobolicach

Z przedstawionych powyżej zestawień tabelarycznych wynika, że ludność na terenie miasta i gminy kształtuje się na podobnych poziomach, przy czym 44,66% ogółu ludności zamieszkuje w mieście, 55,34% osób zamieszkuje tereny wiejskie.

Ilość mężczyzn i kobiet w mieście i gminie jest bardzo zbliżona. Na jednego mężczyznę zamieszkującego gminę Bobolice przypada 1,01 kobiety, co świadczy o bardzo wyrównanym podziale.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

Edukacja i oświata

Na terenie gminy Bobolice funkcjonuje 1 Przedszkole Samorządowe, 5 szkół podstawowych i 2 gimnazja:

1. Przedszkole Samorządowe
2. Zespół Szkół Publicznych w Bobolicach:
 - Szkoła Podstawowa w Bobolicach im. Henryka Sienkiewicza
 - Gimnazjum Publiczne w Bobolicach
3. Zespół Szkół w Dargini:
 - Szkoła Podstawowa w Dargini
 - Gimnazjum Publiczne w Dargini
4. Szkoła Podstawowa w Kłaninie im. Jana Brzechwy
5. Szkoła Podstawowa w Drzewianach
6. Szkoła Podstawowa w Kurowie
7. Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Bobolicach
8. Niepubliczne Liceum Profilowane „NAUTA” dla Młodzieży
9. Niepubliczne Liceum Ogólne „NAUTA” dla Dorosłych

Tabela 5: placówki oświatowe – stan na 30.09.2008 r.

Wyszczególnienie	ilość
Liczba szkół	9
Przedszkole	1
Liczba szkół podstawowych	5
Liczba gimnazjów	2
Liczba szkół ponadgimnazjalnych	3

Zródło: dane z Urzędu Miejskiego

Do wszystkich 5 szkół podstawowych z terenu gminy Bobolice uczęszcza łącznie z oddziałami zerowymi 791 uczniów, do przedszkola Samorządowego uczęszcza 59 dzieci (stan na 30.09.2008r.).

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

Tabela 6: ilość uczniów szkół podstawowych w podziale na klasy stan na dzień 30.09.2008 r.

Lp.	SZKOŁA	0	KL. I	KL. II	KL. III	KL. IV	KL.V	KL.VI
1	SP Bobolice	56	57	61	61	62	65	75
2	SP Dargiń	18	19	18	29	21	21	22
3	SP Kurowo	13	6	12	16	11	13	16
4	SP Kłanino	13	9	11	7	3	6	10
5	SP Drzewiany	9	9	11	6	11	2	12
	RAZEM	109	100	113	119	108	107	135

Do gimnazjów z terenu gminy Bobolice uczęszcza łącznie 433 uczniów (stan na rok 2008).

Tabela 7: ilość uczniów gimnazjów w podziale na klasy stan na dzień 30.09.2008r.

Lp.	SZKOŁA	KL. I	KL. II	KL. III
1	GM Bobolice	118	126	115
2	GM Dargiń	21	30	23
	RAZEM	139	156	138

Infrastruktura sportowo - rekreacyjna

1. Infrastruktura sportowa przyszkolna:

Zespół Szkół Publicznych w Bobolicach:

- 2 boiska asfaltowe 22 x 44 m (p. ręczna, koszykówka, skocznia w dal)
- bieżnia prosta 100 m (żużlowa)
- sala gimnastyczna z zapleczem 10 x 20 m

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

- hala widowiskowo-sportowa z zapleczem: siłownia, sala fitness, sauna

Szkoła Podstawowa w Dargini:

- boisko do piłki nożnej 35 x 111 m (trawiaste)
- boisko asfaltowe 16 x 28 m (koszykówka)
- boisko do piłki siatkowej 15 x 24 m (trawiaste)
- bieżnia prosta 60 m (żużłowa)
- bieżnia prosta 100 m (żużłowa)
- sala gimnastyczna z zapleczem - 11,5 x 23,5 m

Szkoła Podstawowa w Drzewianach:

- boisko uniwersalne 25 x 50 m (trawiaste)
- sala gimnastyczna 13 x 5,70 m - zastępcza w zaadaptowanej na ten cel sali lekcyjnej 13 x 5,70 m

Szkoła Podstawowa w Kłaninie:

- boisko asfaltowe 24 x 50 m (p. ręczna, koszykówka)
- sala gimnastyczna 9,40 x 6,25 m - zastępcza w zaadaptowanej na ten cel sali lekcyjnej 9,40 x 6,25 m

Szkoła Podstawowa w Kurowie:

- boisko do piłki nożnej 25x50 m (trawiaste),
- boisko do siatkówki 9x18 m (trawiaste)
- boisko do koszykówki 10x20 m (beton)
- bieżnia prosta 60 m (żużłowa)
- skocznia w dal
- sala gimnastyczna zaadaptowana z izby lekcyjnej

Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Bobolicach

- sala gimnastyczna
- boisko ze sztuczną nawierzchnią

Niepubliczne Liceum Profilowane „NAUTA” dla młodzieży

- sala gimnastyczna-aula

2. Pozostała infrastruktura sportowa na terenie gminy:

- Stadion Miejski (Bobolice przy ul. Mickiewicza)

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

- kompleks sportowo-rekreacyjny: pełnowymiarowe boisko sportowe do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią, boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową
- boiska sportowe w miejscowościach Kłanino i Świelino
- kąpielisko w miejscowości Porost na Jeziorze Chlewie Wielkie

Lokalne i regionalne szlaki turystyczne

- **Szlak Pełnika Europejskiego** - Szlak Pełnika Europejskiego ma długość ok. 24 km. Rozpoczyna się w Bobolicach (łąki pełnikowe) dalej biegnie przez Ubiedrze, Kępiste w pobliżu Szkołki Leśnej Wrzosowiec do kamiennych kręgów znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Bobolice.
- **Szlak Rowerowy "Naszyjnik Północy"** o długości 870 km obejmuje swym zasięgiem obszar czterech województw (zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie, pomorskie i wielkopolskie). Na terenie gminy Bobolice przebiega od Polanowa torowiskiem nieczynnej kolei obok miejscowości Górawino, Stare Borne, Drzewiany, następnie drogą gminną Buszynko-Porost i dalej do Drężna (gm. Biały Bór).
- **Rowerowa ścieżka przyrodniczo – edukacyjna** - Ścieżka rowerowa przebiega wśród malowniczych pagórków i przez interesujące pod względem botanicznym ostoje leśne. Osobliwością tego przyrodniczego zakątka jest łukowaty ciąg 8 jezior: Pniewo, Pniewko I, Pniewko II, Czarne, Ciemne I, Ciemne II, Żubrowo i Kiełpino.
- **Szlak Rowerowy Zagubiony Trakt** – o długości 36 km łączy gminę Bobolice z sąsiednią gminą Tychowo
- **Szlak buczyny pomorskiej** – powstał w ramach projektu Wczasy bez samochodu realizowanego przez Środkowopomorską Grupę Działania, łączna długość trasy wynosi 41 km, szlak przebiega przez miejscowości Tychowo – Wełdkowo – Jatynia – Głodowa – Bobolice
- **Szlak wokół piaszczystej góry** – szlak o długości 20 km łączy miejscowości Biały Bór – Sępólno Małe – Bobolice
- **pieszy szlak turystyczny**: jest częścią zielonego "Szlaku Doliny Radwi": Mostowo-Polanów. Całość trasy ma długość 35 km. Trasa rozpoczyna się w Mostowie (gm.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

Manowo). Na terenie Gminy Bobolice szlak prowadzi rozlewiskami Radwi przez miejscowości: Kępiste (Kępno), Kurowo i Cybulino.

Sytuacja bytowa mieszkańców

Tabela 8: świadczenia z pomocy społecznej

Nazwa świadczeń	I-XII 2007 r.		I-IX 2008 r.	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie
Zasilek stały	44	113	38	98
Zasilek okresowy	143	652	118	538
Zasiłki celowe i w naturze	256	998	210	819

Źródło: informacja z MGOPS w Bobolicach

Z analizy diagnozy społecznej wynika, że zmniejszyła się ilość rodzin korzystających z pomocy społecznej. Uwzględniając przyczyny określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. z powodu, których udzielono pomoc finansową, najwyższy procent w stosunku do ogółu stanowią powielające się dysfunkcje tj. ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, alkoholizm.

Potencjalnymi odbiorcami pomocy społecznej są osoby bezrobotne, bez prawa do zasiłku. Są to osoby bardzo zubożałe, z niezaspokojonymi podstawowymi potrzebami.

Bezrobocie

Tabela 9: ilość bezrobotnych na terenie miasta i gminy Bobolice stan na 30.09.2008 r.

	kobiety	mężczyźni	razem
ilość bezrobotnych	469	294	763
ilość bezrobotnych z prawem do zasiłku	81	85	166
ilość osób długotrwale bezrobotnych	315	119	634
ilość bezrobotnych do 25 roku życia	81	70	151

Źródło: informacja z PUP w Bobolicach

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

Z analizy danych wynika, że bardzo niepokojące jest zjawisko pozostawania długotrwale bez pracy, powyżej 36 m-cy, aż 83,09% ogółu osób bezrobotnych. 41,28% wszystkich bezrobotnych to kobiety długotrwale pozostające bez pracy. Osoby bezrobotne do 25 roku życia to 19,79% ogółu bezrobotnych.

System instytucjonalny w zakresie promocji zdrowia

1	planowane dochody budżetu gminy na 2008 ogółem na dzień 30.09.08	27 667 898,58
2	planowane wydatki ogółem w30.09.08 r.	28 372 383,58
3	planowany procentowy udział wydatków na ochronę i promocję zdrowia w wydatkach budżetu w 2008 r.	0,73%
4	Liczba osób zajmujących się zagadnieniami ochrony zdrowia w komisjach Rady Miejskiej	4
5	Liczba osób zajmujących się zagadnieniami ochrony zdrowia w Urzędzie Miejskim	1
6	Liczba publicznych zakładów opieki zdrowotnej na terenie gminy	0
7	Liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	1
8	Liczba pogotowia ratunkowego	1
9	Liczba pracowników ochrony zdrowia	20
10	Liczba aptek	1
11	Liczba szkół wszystkich poziomów	9
12	Liczba przedszkoli	1
13	Liczba parafii	3
14	Liczba ośrodków kultury	1
15	Liczba świetlic	6
16	Liczba obiektów dla sportu i rekreacji	4
17	Środki masowego przekazu	3
18	Liczba organizacji i stowarzyszeń	18

Analiza SWOT

mocne strony	słabe strony
Ů Wspólne doświadczenie samorządu	Ů Brak środków na realizację zadań

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

<p>lokalnego, NPZOZ i placówek oświatowych w realizacji programu profilaktycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> ü Forma organizacyjna służby zdrowia nie wymaga dofinansowania z budżetu gmin ü Istniejące pogotowie ratunkowe ü 5 szkół na terenie gminy mających doświadczenie w realizacji programu profilaktycznego ü Duża liczba aktywnych organizacji społecznych ü Istnienie ścieżek rowerowych i innych terenów sprzyjających spędzaniu wolnego czasu (lasy, jeziora), ü Hala sportowa poszerzająca swoją ofertę ü liczna ilość boisk sportowych, w tym 3 ze sztuczną nawierzchnią, placów zabaw i rekreacji ü Możliwość promocji zdrowia na łamach BWS oraz stronie internetowej, w świetlicach wiejskich i środowiskowych ü Bezpłatny udział NPZOZ w Programie ü Przychylność Rady Miejskiej dla Programu ü Zaangażowanie zespołu koordynacyjnego i jego wielokierunkowe działania ü liczna ilość świetlic(6 na wsiach i 1 w mieście Bobolice) 	<p>własnych gminy w zakresie promocji zdrowia</p> <ul style="list-style-type: none"> ü Zubożenie społeczeństwa ü Niskie zainteresowanie edukacją profilaktyczną samych pacjentów ü Niewystarczająca promocja „zdrowego stylu życia”
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ü Możliwość uzyskania dofinansowania na programy zdrowotne ze źródeł unijnych, ü Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców co sprzyja rozwojowi kultury zdrowotnej ü Kształtowanie się mody na zdrowy styl życia 	<ul style="list-style-type: none"> ü Niska świadomość społeczna osób w zakresie profilaktyki zdrowotnej ü Zakorzenie w świadomości społecznej przekonanie, że promocją zdrowia powinni zajmować się lekarze i medycyni ü Popularność fast foody (przeciwieństwo zdrowego żywienia) ü Stereotypy żywieniowe - błędy pokoleń ü Mała aktywność ruchowa społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży szkolnej ü Asortyment sklepików szkolnych sprzecznych z zasadami zdrowego żywienia ü Brak zainteresowania rodziców niezdrowym trybem życia dziecka

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

III. CELE PROGRAMU I SPOSOBY ICH OSIĄGNIĘCIA

1. Cele główne, szczegółowe i zadania Programu

Cel główny: Poprawa świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń wynikających z chorób cywilizacyjnych, w tym chorób układu krążenia.

Cel szczegółowy 1:

Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie potrzeb realizacji Programu

zadanie 1: przeprowadzenie kampanii promującej program

metody realizacji:

1. Opracowanie plakatów promujących program oraz ulotek
2. Rozprowadzenie materiałów informacyjno - promocyjnych w szkołach na terenie gminy, rozwieszenie na tablicach informacyjnych w mieście, sołectwach oraz w NZOZ „Asklepios”
3. Utworzenie bloku tematycznego na stronie internetowej gminy
4. Zamieszczenie artykułów w Bobolickich Wiadomościach Samorządowych
5. Pozyskanie zgody dyrektorów szkół na przeprowadzenie badań
6. Nawiązanie współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bobolicach
7. Przedstawienie uczniom klas pierwszych i piątych celu badań
8. Omówienie istoty i przebiegu badania wśród uczniów klas pierwszych i piątych
9. Wręczenie zaproszenia do udziału dziecka w badaniu
10. Wykład na temat zdrowego stylu życia, nauka obliczania BMI, udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej

Cel szczegółowy 2:

Ocena stanu zdrowia dzieci klas pierwszych i piątych pod kątem występowania czynników ryzyka chorób układu krążenia.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

zadanie 1: Przeprowadzenie badań dzieci klas pierwszych i piątych we wszystkich szkołach podstawowych na terenie gminy Bobolice

metody realizacji:

1. Przeprowadzenie pomiarów: wzrostu, wagi ciała, obwodu talii, ciśnienia tętniczego, poziomu glikemii we krwi włośniczkowej, oznaczenie BMI (body mass index- wskaźnik masy ciała).
2. Wręczenie pisemnego zaproszenia dla rodziców lub opiekunów z prośbą o zgłoszenie się z dzieckiem do NZOZ „Asklepios” w Bobolicach (dotyczy dzieci z występowaniem czynników ryzyka i zagrożonych ich występowaniem).

Cel szczegółowy 3

Ocena zagrożeń chorobami układu krążenia wynikających z uwarunkowań rodzinnych i środowiskowych.

zadanie 1: Zebranie informacji na temat zachowań zdrowotnych i występowania chorób układu krążenia w rodzinie

metody realizacji:

1. Przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów klas pierwszych i piątych na temat zachowań zdrowotnych
2. Przeprowadzenie badań ankietowych wśród rodziców badanych grup wiekowych na temat występowania chorób układu krążenia w rodzinie.
3. Analiza przeprowadzonych badań oraz zebranych informacji z ankiet
4. Działania ewaluacyjne pozwalające na ocenę skuteczności podjętych działań

Cel szczegółowy 4

Zwiększenie odpowiedzialności uczniów klas pierwszych, piątych i ich rodziców za swoje zdrowie

zadanie 1: Podniesienie stopnia świadomości dzieci i ich rodziców na temat zachowań prozdrowotnych.

metody realizacji:

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

1. Objęcie opieką tych dzieci i ich rodziców, u których stwierdzono występowanie czynników ryzyka chorób układu krążenia, bądź zagrożonych wystąpieniem tych czynników
2. Zajęcia edukacyjne promujące „zdrowy styl życia” w klasach pierwszych i piątych
3. Zwiększenie wyboru artykułów sprzyjających zdrowemu odżywianiu w sklepiku szkolnym

2. Sposoby osiągnięcia zakładanych celów

Zakłada się osiągnięcie celów zawartych w „Programie Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice na lata 2009-2013” przede wszystkim poprzez przeprowadzenie badań diagnostycznych, oraz zajęć edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej, prowadzenie zadań informacyjno-edukacyjnych w środkach masowego przekazu oraz działań ewaluacyjnych.

Celem badań diagnostycznych jest ocena zagrożenia czynnikami ryzyka chorób układu krążenia oraz częstość ich występowania wśród dzieci, młodzieży szkolnej oraz ich rodziców. Uzyskanie takich informacji pozwoli na podjęcie dalszych działań w zakresie leczenia i zapobiegania.

Celem działalności edukacyjnej realizowanej w ramach Programu jest:

- przekazanie wiedzy o zdrowiu oraz czynnikach ryzyka chorób układu krążenia,
- rozbudzenie zainteresowania zdrowiem,
- uświadomienie jaką wartość ma zdrowie dla realizacji aspiracji życiowych,
- kształtowanie umiejętności umożliwiających prozdrowotny styl życia, a zwłaszcza umiejętności psychospołecznych,
- motywacja do działania na rzecz swego zdrowia i dokonywania zmian w swoim życiu,
- kształtowanie dojrzałej postawy wobec zdrowia i choroby.

Cele te będą dozowane w zależności od indywidualnych potrzeb danego dziecka i jego środowiska.

Prowadzenie zadań informacyjno – edukacyjnych pozwoli na popularyzację programu oraz uświadomi skalę i ważność problemu zdrowotnego w zakresie czynników ryzyka chorób układu krążenia.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

Celem prowadzonych zadań ewaluacyjnych kontynuowanych przez 4 kolejne lata będzie ocena skuteczności podjętych działań. Stały monitoring i kontrola efektywności pozwoli na wprowadzanie zmian i modyfikacji w zależności od istniejących potrzeb.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

IV. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Cel Główny: Poprawa świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń wynikających z chorób cywilizacyjnych, w tym chorób układu krążenia

zadanie	metody realizacji	czas realizacji	źródło finansowania	osoby odpowiedzialne
Cel szczegółowy 1: Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie realizacji Programu				
zadanie 1: Przeprowadzenie kampanii promującej program	opracowanie plakatów promujących program oraz ulotek	luty 2009	Urząd Miejski	J. Liszewski B. Mirosławska E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz
	rozprowadzenie materiałów informacyjno - promocyjnych w szkołach na terenie gminy, ośrodku zdrowia, sołectwach	luty 2009	Urząd Miejski	J. Liszewski B. Mirosławska E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz Pracownicy MGOPS
	utworzenie bloku tematycznego na stronie internetowej gminy	luty 2009	Urząd Miejski	J. Liszewski. B.Mirosławska
	zamieszczenie artykułu w Bobolickich Wiadomościach Samorządowych	luty 2009	Urząd Miejski	J. Liszewski. B.Mirosławska J. Dekoszczak
	pozyskanie zgody dyrektorów szkół na przeprowadzenie badań	marzec 2008		M.Pietnoczka B.Mirosławska
	przedstawienie uczniom klas pierwszych i piątych celu badań, istoty i przebiegu badania	kwiecień-maj 2009		E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz
	wykład na temat zdrowego stylu życia, nauka obliczania BMI, udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej	wrzesień- październik	Urząd Miejski Bobolicki , Uniwersytet Trzeciego Wieku	Bobolicki Uniwersytet Trzeciego Wieku Z. Kierownik Miejski B. Mirosławska
Cel szczegółowy 2: Ocena stanu zdrowia dzieci klas pierwszych i piątych pod kątem występowania czynników ryzyka chorób układu krążenia.				
zadanie 1: Przeprowadzenie badań dzieci klas pierwszych i piątych we wszystkich szkołach podstawowych na	przeprowadzenie pomiarów: wzrostu, wagi ciała, obwodu talii, ciśnienia tętniczego, poziomu glikemii we krwi włośniczkowej, oznaczenie BMI (body mass index - wskaźnik masy ciała)	maj-czerwiec 2009	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bobolicach	E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz

**„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”**

terenie gminy Bobolice	wręczenie pisemnego zaproszenia dla rodziców lub opiekunów z prośbą o zgłoszenie się z dzieckiem do NZOZ „Asklepios” w Bobolicach (dotyczy dzieci z występowaniem czynników ryzyka i zagrożonych ich występowaniem)	maj-czerwiec 2009	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bobolicach	E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz
Cel szczegółowy 3: Ocena zagrożeń chorobami układu krążenia wynikających z uwarunkowań rodzinnych i środowiskowych				
zadanie 1: Zebranie informacji na temat zachowań zdrowotnych	przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów klas pierwszych i piątych na temat zachowań zdrowotnych	maj-czerwiec 2009	Urząd Miejski Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bobolicach	E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz
	przeprowadzenie badań ankietowych wśród rodziców badanej grupy wiekowej na temat występowania chorób układu krążenia w rodzinie	maj-czerwiec 2009	Urząd Miejski Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bobolicach	E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz
	analiza przeprowadzonych badań oraz zebranych informacji z ankiet	lipiec-wrzesień 2009		E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz B.Mirosławska
	działania ewaluacyjne pozwalające na ocenę skuteczności podjętych działań	wrzesień-grudzień 2009		E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz B.Mirosławska
Cel szczegółowy 4: Zwiększenie odpowiedzialności uczniów klas pierwszych, piątych i ich rodziców za swoje zdrowie				
zadanie 1: Podniesienie stopnia świadomości dzieci i ich rodziców na temat zachowań prozdrowotnych.	objęcie dzieci oraz ich rodziców, u których wystąpiły czynniki ryzyka oraz zagrożonych ich występowaniem	lipiec-grudzień 2009	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bobolicach	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bobolicach
	zwiększenie świadomości i promujące „zdrowy styl życia” w klasach pierwszych i piątych	marzec-grudzień 2009	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bobolicach	E. Dygas A. Małyszek W. Sochaj I. Bednarz
	zwiększenie wyboru artykułów sprzyjających zdrowemu odżywianiu w sklepiku szkolnym	marzec-grudzień 2009		Dyrektorzy szkół Przedsiębiorcy

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

V. REALIZATORZY I PARTNERZY W PROGRAMIE

Realizatorami „Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013” są:

1. Urząd Miejski w Bobolicach
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bobolicach

Partnerami w realizacji Programu są:

1. Szkoła Podstawowa w Bobolicach im. Henryka Sienkiewicza
2. Szkoła Podstawowa w Dargini
3. Szkoła Podstawowa w Kłaninie im. Jana Brzechwy
4. Szkoła Podstawowa w Drzewianach
5. Szkoła Podstawowa w Kurowie
6. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach

VI. ZASADY, TERMINY I PRZEBIEG EWALUACJI PROGRAMU

Zasady i przebieg ewaluacji procesu

Ewaluacja to sprawdzanie i ocenianie, czy zaplanowane i wdrożone działania osiągnęły zamierzony cel. Powinna dostarczyć informacji, które pozwolą podsumować zrealizowane działania i posłużyć do ich usprawnienia i udoskonalenia.

Monitorowanie i ewaluacja Programu są podstawowym warunkiem skuteczności podjętych działań. Powinny być podstawą do dokonywania niezbędnych korekt i modyfikacji programu. Opracowanie szczegółowych założeń monitorowania i ewaluacji Programu będzie zadaniem zespołu opracowującego Program.

Program będzie realizowany przez 5 kolejnych lat. Stały monitoring i kontrola efektywności pozwoli na wprowadzanie zmian i modyfikację w zależności od istniejących potrzeb.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

W czasie trwania Programu będziemy chcieli uzyskiwać informacje o przebiegu jego realizacji i ten proces nazywamy ewaluacją procesu. Do uzyskania niezbędnych informacji posłużą:

- Ø raporty z ewaluacji działań

Ewaluacja procesu pozwoli na uzyskanie pełnego obrazu przebiegu Programu i ewentualnych trudności związanych z jego realizacją. Ewaluacja przebiegu Programu będzie dokonywana na bieżąco, aby zapewnić płynność i jego skuteczną kontrolę. Pozwoli na wczesne podjęcie działań mających na celu zapobieżenie sytuacjom, które doprowadziłyby do zakłócenia wykonania zamierzonych zadań bądź całkowicie je uniemożliwiły.

Zasady i terminy ewaluacji programu

Po zakończeniu programu w celu oceny jego efektów zostanie przeprowadzona ewaluacja wyników. Ewaluacja ta ustali stopień osiągnięcia zamierzonych celów i pozwoli na uzyskanie informacji o skuteczności i jakości naszego działania. Będzie dokonywana corocznie po przeprowadzeniu badań i zebraniu wszystkich ankiet. Do oceny przebiegu realizacji Programu posłużą załączone do Programu ankiety i tabele.

Ocena efektów dokonana będzie na podstawie:

- Ø analizy dokumentacji medycznej
- Ø kwestionariusza ankiety

Zebrane dane zostaną uporządkowane i opracowane tak, aby pozwoliły na przygotowanie opisu z przebiegu Programu z informacją o zgodności jego realizacji z planami oraz analizę wyników w formie sprawozdania. Będzie to końcowy dokument podsumowujący każdy rok przebiegu Programu. Z przygotowanego sprawozdania powinniśmy uzyskać informację na temat:

- ile spotkań edukacyjnych zorganizowano

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

- ilu uczniów klas pierwszych i piątych wzięło w nich udział
- ile dzieci klas pierwszych, piątych i ich rodziców zostało przebadanych
- na jakim poziomie kształtują się wyniki badań
- ilu uczniów klas pierwszych, piątych i ich rodziców zostało skierowanych do dalszej konsultacji lekarskiej
- wyjaśnienie różnic pomiędzy planami a rzeczywistą realizacją.
- wprowadzonych w programie zmian w stosunku do planów w trakcie realizacji programu (w wyniku ewaluacji procesu).
- realizatorów – kto (jakie instytucje, organizacje, itp.) zarządzał programem?, ile osób uczestniczyło w jego realizacji?

Pytanie o skuteczność ma nam dać informacje, jakie zmiany zaszły w osobach czy warunkach, na które oddziaływano poprzez realizację programu. Trudność w oszacowaniu tych zmian wynika z faktu, że w działaniach profilaktycznych, efektów często nie obserwuje się tuż po zakończeniu programu. Pomimo tych trudności na zakończenie trwania 5-letniego Programu zostanie sporządzony raport końcowy, który będzie podsumowaniem wszystkich działań prowadzonych w ramach programu i związanych z ich przeprowadzeniem trudności.

Upowszechnianie wyników przeprowadzonego Programu

Sprawozdanie z ewaluacji oraz Raport Końcowy powinny trafić do wszystkich zainteresowanych i zostać szeroko upowszechnione wśród społeczności lokalnej. Dla realizatorów jest to podsumowanie ich pracy i zadania, jakie wykonali. Zarówno coroczne Sprawozdanie, jak i Raport Końcowy zostaną upublicznione w Bobolickich Wiadomościach Samorządowych oraz na stronie internetowej.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

VII. ZAŁĄCZNIKI

- załącznik Nr 1: Ankieta profilaktyki chorób układu krążenia dla rodziców/opiekunów
- załącznik Nr 2: Ankieta profilaktyki chorób układu krążenia dla dzieci klas pierwszych i piątych
- załącznik Nr 3: Oświadczenie
- załącznik Nr 4: Karta wyników z przeprowadzonych badań u dziecka dla rodziców i/lub opiekunów
- załącznik Nr 5: Pomiary antropometryczne oraz wyniki badań
- załącznik Nr 6: Lista przebadanych dzieci
- Załącznik Nr 7: Sprawozdanie z badań dzieci

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

6. Czy choruje Pan/i na choroby układu krążenia?

Tak

Nie

7. Czy występuje u Pana/i któreś z poniższych schorzeń?

- . Cukrzyca •
- . Nadciśnienie tętnicze •
- . Choroba wieńcowa •
- . Zawał serca •
- . Choroby tętnic obwodowych •
- . Udar mózgu •

8. Proszę zaznaczyć, czy choroby układu krążenia występowały u Pana/i członków rodziny - ojciec, matka, brat, siostra.

Tak

Nie

Jeśli tak to, które z poniższych?

- . Cukrzyca •
- . Nadciśnienie tętnicze •
- . Choroba wieńcowa •
- . Zawał serca •
- . Choroby tętnic obwodowych •
- . Udar mózgu •
- . Nagły zgon •

9. Czy Pan/i pali papierosy?

Tak

Nie

10. Czy wykonuje Pan/i ćwiczenia fizyczne?

Tak

Nie

11. Jeśli tak, to jak często?

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

- codzienne
- 3 x w tygodniu
- 1 x w tygodniu
- rzadziej niż 1x w tygodniu

12. Czy stosuje Pan/i dietę?

Tak

Nie

Jeśli tak, proszę podać jaką.

niskotłuszczową

z ograniczeniem kalorii

śródziemnomorską

cukrzycową

Inną, jaką.....

13. Czy Pana/i dieta jest uzupełniana surowymi warzywami i owocami?

Tak

Nie

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

*Załącznik nr 2 do
„Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
Wśród Mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”*

Nr pacjenta

**Ankieta profilaktyki chorób układu krążenia dla dzieci klas
pierwszych/piątych.**

1. Płeć.

Dziewczynka

Chłopiec

2. Czy uczęszczasz na zajęcia WF w szkole?

Tak

Nie

3. Czy oprócz lekcji w-f uprawiasz sport?

Tak

Nie

4. Ile czasu dziennie spędzasz przy komputerze i/lub telewizji?

1 godz.

2 godz.

Więcej niż 2 godz.

5. W jaki sposób spędzasz wolny czas?

- przy telewizji
- przy komputerze
- uprawiam sport
- inne.....

6. Ile posiłków zjadasz dziennie?

1

3

5

Więcej

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

7. Ile razy w tygodniu zjadasz warzywa?

1 3 5 Więcej

8. Czy jesz pieczywo razowe?

Tak Nie

9. Czy jesz owoce?

Tak Nie

10. Ile razy w tygodniu zjadasz słodczy?

W ogóle 1 3 5 Więcej

11. Czy pijesz mleko?

Tak Nie

12. Ile razy w tygodniu zjadasz ryby?

W ogóle 1 raz 3 razy Więcej

13. Czy kiedykolwiek zapaliłeś/aś papierosa?

Tak Nie

14. Czy kiedykolwiek piłeś/aś alkohol?

Tak Nie

15. Czy próbowałeś/aś narkotyków?

Tak Nie

16. Które według Ciebie z wymienionych niżej zachowań szkodzą zdrowiu?

- palenie papierosów
- spożywanie dużej ilości cukru, słodczy

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

- nadmierny wysiłek fizyczny
- zbyt mały wysiłek fizyczny
- picie alkoholu
- zażywanie narkotyków
- uzależnienie od komputera/telewizji

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

*Załącznik nr 3 do
„Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
Wśród Mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”*

Oświadczenie

Wyrażam zgodę na przeprowadzenie z moim dzieckiem:

Nazwisko i imię

- Ankiety dotyczącej stanu zdrowia i zachowań zdrowotnych, wiedzy o zdrowiu i aktywności fizycznej.
- Pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, cukru, wagi i wzrostu.

Oświadczam, że zostałem/am poinformowany/a o celu badań. Wszystkie wątpliwości dotyczące tych działań zostały mi wyjaśnione.

Miejscowość..... Data.....

Czytelny podpis opiekuna dziecka.....

Uwaga!

Po przeprowadzonych badaniach dziecko otrzyma Kartę wyników.

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

*Załącznik nr 4 do
„Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
Wśród Mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”*

Nr pacjenta

***Karta wyników z przeprowadzonych badań u dziecka dla rodziców
i/lub opiekunów.***

Szanowni Państwo

w dniu . .200 roku Państwa dziecko zostało przebadane w szkole w ramach Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia „***Twoje zdrowie w Twoich rękach***”.

Wyniki pomiarów antropometrycznych:

1. Waga ciała
2. Wzrost.....
3. Obwód talii.....
4. BMI

Wskaźnik masy ciała (BMI) pokazuje, czy waga dziecka w stosunku do jego wzrostu i wieku jest prawidłowa, czy może dziecko ma nadwagę lub otyłość.

W przypadku Państwa dziecka wyniki pomiarów wskazują na:

.....

Wyniki badań:

1. Ciśnienie tętnicze.....
2. Poziom glikemii.....

Interpretacja wyników badań Państwa dziecka jest następująca:

.....

U Państwa dziecka stwierdzono:

.....

.....

w związku z czym należy zgłosić się z dzieckiem na konsultację do lekarza rodzinnego.

. .200 r.

.....

(Podpis pielęgniarki)

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

*Załącznik nr 5 do
„Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
Wśród Mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”*

PROGRAM PROFILAKTYKI CHORÓB UKŁADU KRAŻENIA

„TWOJE ZDROWIE W TWOICH RĘKACH”

Pomiary antropometryczne oraz wyniki badań

Nazwa szkoły.....

Lp	Data	Imię i nazwisko ucznia	Numer pacjenta	Waga ciała	Wzrost	Obw. talii	BMI	Ciśnienie tętnicze	Poziom glikemii
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

*Załącznik nr 6 do
„Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
Wśród Mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”*

PROGRAM PROFILAKTYKI CHORÓB UKŁADU KRAŻENIA

„TWOJE ZDROWIE W TWOICH RĘKACH”

Lista przebadanych dzieci

Nazwa szkoły.....

Lp	Data	Imię i nazwisko ucznia	Numer pacjenta	Waga ciała: 1. niedowaga 2. norma 3. nadwaga 4. otyłość	Ciśnienie tętnicze: 1. norma 2. podwyższone	Poziom glikemii: 1. norma 2. podwyższony
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

*Załącznik Nr 7 do
„Programu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
Wśród Mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”*

PROGRAM PROFILAKTYKI CHORÓB UKŁADU KRĄŻENIA

„TWOJE ZDROWIE W TWOICH RĘKACH”
Sprawozdanie z badań dzieci

Lp.	Data	Nazwa szkoły	Liczba dzieci poddanych badaniom	Liczba dzieci z niedowagą	Liczba dzieci z nadwagą	Liczba dzieci z otyłością	Liczba dzieci z podwyższonym ciśnieniem tętniczym	Liczba dzieci z podwyższonym poziomem glikemii
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
Razem:								

Nazwa szkoły.....

„Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
wśród mieszkańców Gminy Bobolice w latach 2009-2013”

VIII. Spis tabel

TABELA 1: WYNIKI BADAŃ DZIECI KLAS V	10
TABELA 2: WYNIKI BADAŃ RODZICÓW	10
TABELA 3: LICZBA LUDNOŚCI MIASTA IGMINY BOBOLICE – STAN W DNIU 30.09.2008.	13
TABELA 4: LICZBA LUDNOŚCI MIASTA I GMINY BOBOLICE Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ – STAN W DNIU 22.10.2008R.....	13
TABELA 5: PLACÓWKI OŚWIATOWE – STAN NA 30.09.2008 R.	14
TABELA 6: ILOŚĆ UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W PODZIALE NA KLASY STAN NA DZIEŃ 30.09.2008 R.....	15
TABELA 7: ILOŚĆ UCZNIÓW GIMNAZJÓW W PODZIALE NA KLASY STAN NA DZIEŃ 30.09.2008R.	15
TABELA 8: ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ.....	18
TABELA 9: ILOŚĆ BEZROBOTNYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY BOBOLICE STAN NA 30.09.2008 R.	18